ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 177. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го ВЕРЕСНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, SEPTEMBER 21, 1976 No. 177. VOL. LXXXIII

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ВІТАВ У БІЛОМУ ДОМІ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА, МАВ З НИМ ДОВШУ РОЗМОВУ

Вашінґтон, (О. Л-ний). — З Крайової Управи Т-ва за патріярхальний устрій Помісної Української Католицької Церкви інформують, що Блаженніший Патріярх Йосиф минулої суботи, 18-го вересня, в полудневих годинах відвідав Білий Дім та мав зустріч і 22-хвилинну розмову з президентом Джералдом Фордом. Патріярх Йосиф відвідав Білий Дім та відбув зустріч і розмову з президентом Фордом в товаристві Апостольського Адміністратора Філядельфійської Архидієцезії УКЦеркви Владики Василя Лостена, Владики Івана Прашка з Австралії та спеціяльного асистента Президента для етнічних справ д-ра Мирона Куропася.

Президент Форд з пошаною привітав Блаженнішого Отця Йосифа, Патріярха П-УКЦеркви, та був видимо зворушений цими відвідинами, під час яких Патріярх Йосиф також поінформував Президента про переслідування Церков і народу та топтання людських прав комуністичним режимом в Україні, закликаючи рівночасно Президента вжити своїх впливів для їх оборони. На підтвердження своїх інформацій, Патріярх Йосиф навів кілька фактів з власного досвіду під час його 18-літнього ув'язнення та каторги на Сибіру, що зробило помітне враження на Президента.

Перед зустріччю з Президентом Патріярх Йосиф відбув розмови зі сенатором Робертом Долем, республіканським кандидатом на віцепрезидента ЗСА, членами кабінету, зокрема секретарем аґрикультури Бацом та іншими.

Під час розмови Патріярха з Президентом було приявних 20 акредитованих в Білому Домі пресових та 10 телевізійних кореспондентів, які ще того самого дня широко інформували та коментували цю подію в радіо і на телебаченні.

Тієї самої суботи, 18-го вересня після полудня, Патріярх Йосиф в товаристві Владик Василя Лостена і Івана Прашка відвідав Національний Пантеон — Арлінґтонський цвинтар і спільно відслужив Панахиду за спокій душі президента Джона Ф. Кеннеді, який був одним з тих, які робили старання та причинилися до звільнення Блаженнішого Отця Йосифа із совєтської каторги. До панахиди співав хор питомців з Української Духовної Семінарії у Вашінґтоні.

З Крайової Управи Т-ва за патріярхальний устрій ПУКЦеркви дальше інформують, що заходи для зустрічі і розмови Патріярха Йосифа з президентом Фордом були пороблені ще в Римі перед відлетом Патріярха до Філядельфії на похорон бл.п. Митрополита Амврозія Сенишина, ЧСВВ, за посередництвом особистих зв'язків Патріярха, і були успішно завершені завдяки видатній допомозі д-ра Мирона Куропася, спеціяльного асистента Президента для етнічних справ.

Розмова Патріярха з Президентом відбулася в англійській мові, якою Патріярх досконало володіє.

Патріярх Йосиф

Президент Джералд Форд

АРХИЄРЕЙСЬКА СВ. ЛІТУРГІЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, (О. Л.) — Настоятель української традиційної католицької церкви св. Архистратига Михаїла о. Лев Любинський інформує, що у вівторок, 21-го вересня у свято Різдва Пресв. Богородиці, Блаженніший Патріярх Йосиф відслужить в годині 6-ій вечора польову Архиєрейську Святу Літургію на площі при 1013 Факс Ровд у Факс Чейсі в Дженкіставні біля Філядельфії. Цю велику на 17 акрів площу задаткувала парафія св. Архистратига Михаїла і на ній буде побудована нова церква.

УКРАЇНЦІ КАНАДИ ШИРОКО РОЗГОРТАЮТЬ АКЦІЮ В ОБОРОНІ ВІРИ І ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

Вінніпеґ (КУК). — Наспіли повідомлення з терену про успішну підготовку масових маніфестацій в обороні Віри і Христової Церкви в Україні по українських центрах Канади. У Вінніпеґу 30-го серпня 1976 р. Екзекутива Централі КУК разом з представниками Українських Церков узгіднила текст меморандуму, який буде представлений прем'єр-міністрові П. Е. Трудо. На тому ж засіданні узгіднено всі точки співпраці Церков з Централею і Відділами КУК на місцях.

Дня 3-го жовтня ц. р. на Всеканадській Маніфестації в Вінніпеґу доповідь про переслідування релігії в Україні виголосить в англійській мові о. проф. М. Бурдо з Лондону з Англії, а сенатор П. Юзик з Оттави буде промовляти українською мовою про потоптання прав людини в Україні під совєтським режимом. Крім виступу у Вінніпеґу, о. проф. Бурдо відвідає такі центри, як Оттава, Торонто, Едмонтон і Монтреаль, де він виголосить відповідні доповіді, як знавець справи релігії і положення Церков в країнах під комуністичними режимами.

Передбачається, що в Вінніпеґу у маніфестації візьме участь біля 2,500 людей. Масові маніфестації на 26 вересня підготовляються в Торонто, Едмонтоні та всіх більших українських центрах Канади. В Оттаві маніфестація відбудеться вже в п'ятницю, 24-го вересня ц. р. Понад 30 українських парафій і організацій Вінніпеґу зложать під Кенотафою вінки, присвячені героям і жертвам оборони Віри і Христової Церкви в Україні.

Соборні Молебні, за текстом узгідненим Ієрархами Українських Церков, будуть відправлені нашими Владиками Митрополитами, Архиєпископами, Єпископами та духовенством Української Католицької, Української Греко-Православної і Українських Євангельських Церков в цілій Канаді.

АТЕЇСТИЧНА ПРОПАҐАНДА НА КОЛЕСАХ

Київська газета „Культура і Життя" подає, що до хліборобів колгоспу „Аванґард" приїхав агітаційний — автоклюб „Атеїст", створений при Балтському районному будинку культури. В. Грамотій, автор дієї вістки, пише, що в колгоспі „Аванґард" члени автоклюбу „Атеїст" вестимуть лекції, висвітлюватимуть фільм.

Проф. д-р Б. Гнатюк візьме участь у Міжнародній конференції астронавтики

Філядельфія. — Д-р Богдан Гнатюк, професор аеронавтики в місцевому університеті Дрексель, візьме участь в міжнародній конференції астронавтики, яка відбудеться в Альмоґордо, Ню Мексико, в днях від 5-го до 9-го жовтня. В рямках конференції, в якій візьмуть участь науковці із ЗСА, СССР та інших країн, відбудеться офіційне відкриття т. зв. Міжнародньої міжпростірної палати слави, що його довершать губернатор Ню Мексико Джеррі Аподака і д-р Гайфорд Стівер, науковий дорадник президента Форда. Прізвища науковців аеронавтики, астронавтики і міжпростірних полетів, які значно причинилися до розвитку цих наук, будуть проголошені під час відкриття Палати слави і поміщені в ній враз із знімками.

В програму конференції входять наукові симпозіюми, панелі, поодинокі доповіді і дискусії на теми, пов'язані з міжпростірними полетами. У вівторок, 5-го жовтня, на конференцію прибудуть американські астронавти і совєтські космонавти, які брали участь в проєкті „Аполло-Союз".

Проф. д-р Богдан Гнатюк

Проф. д-р Б. Гнатюк, крім наукової праці, є активним членом ряду українських організацій і установ. Він очолює Організацію Державного Відродження України, є членом екзекутиви УККА і головним контролером УНСоюзу.

СОЦІЯЛІСТИ У ШВЕЦІЇ ПРОГРАЛИ ВИБОРИ

Стокгольм, Швеція. — Шведська соціял - демократична партія, яка понад 40 років мала більшість голосів у шведському парляменті і тим була правлячою партією в цій соціялістичній країні, програла вибори минулої неділі, 19-го вересня, а новою правлячою групою буде коаліція трьох центральних партій. У виборах голосувало біля 6 мільйонів громадян і позначались вони різким ідеологічним відмежуванням, а їх вислід означає кінець одної з найбільш розвинених соціялістичних систем правління в світі. Прем'єр - міністер Ольоф Пальме негайно після обрахунку голосів заявив, що він і його кабінет внесуть формальну резиґнацію у вівторок, 21-го вересня.

Обрахунки голосів виявили, що Соціялістична партія одержала тільки 47 відсотків голосів, а коаліція Центральної, Ліберальної і Поміркованої партій одержала 51 відсоток. Це означає, що в парляменті соціялісти, включно з комуністами матимуть 169 голосів, а коаліція — 180.

Новим прем'єр - міністром Швеції правдоподібно стане Торбйорн Фалльдін, провідник Центральної партії, по соціялістах другої найбільшої партії в Швеції, а визначні пости в новому кабінеті займуть Пер Альмарк, провідний діяч Ліберальної партії, і Госта Боман, провідник Поміркованої партії.

Головними вихідними точками коаліції в критиці соціялістичного правління були високі податки, зріст бюрократії і централізація влади.

„ВЕЛИКИЙ УСПІХ"

Преторія, Південна Африка. — Державний секретар Генрі Кіссінджер повідомив в неділю, 19-го вересня, що він мав „великий успіх" у переговорах з прем'єром Родезії Іаном Смитом відносно закінчення влади білих у цій колишній британській колонії.

НА СОЮЗІВЦІ ВІДКРИТО ПАМ'ЯТНИКА ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ПРИЯВНОСТІ ЇЇ СЕСТРИ, ПРЕДСТАВНИКІВ БАГАТЬОХ УСТАНОВ ТА 2,000 ГОСТЕЙ

Союзівка (з. с.) — Серед проблисків ранньоосіннього сонця, що яскравими променями пробивалося через гущу ще зеленолистих дерев, суворе лице Тараса Шевченка на пам'ятникові у виконанні світової слави мистця - скульптора Олександра Архипенка здавалося на хвилину заблисло усміхом радости, як напроти нього відкрито подібне погруддя одержимої Лесі Українки в приявності духовенства, сестри Поетеси проф. І. Косач-Борисової та тисяч людей, в цьому багато молоді, які в цю погідну неділю, 19 вересня, прибули на цю оселю УНСоюзу, щоб вшанувати пам'ять великої Лесі з нагоди відкриття її пам'ятника.

Бронзове погруддя невмирущої Лесі, роботи визначного українського скульптора Михайла Черешньовського, відкрила під оплески біля 2,000 гостей-глядачів її сестра, проф. Ізидора Косач-Борисова, в асисті головного предсідника УНС Йосипа Лисогора, заступниці головного предсідника і голови шестичленної Жіночої комісії УНСоюзу, п-і Марії Душник, та членів комітету для відзначення 100-річчя з дня народин цієї великої української поетеси. Поставлений на ґранітному п'єдесталі і камінній базі, пам'ятник Лесі Українки, який міститься перед віллою „Ворохта" напроти пам'ятника Тараса Шевченка, є третьою цього роду спорудою на Союзівці: крім пам'ятника Т. Шевченка, перед віллою „Київ" вміщене погруддя гетьмана Івана Мазепи роботи св. п. Сергія Литвиненка.

Церемонію відкриття започаткувала, після відспівання американського національного гимну, п-і М. Душник, вітаючи проф. Борисову і численних гостей. Після відкриття пам'ятника і посипання його землею з України, яку привіз п. Цісик, місцевий парох о. Іван Мак, протопресвітер о. Артемій Селепина, голова Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА, декан о. д-р Богдан Волошин та о. Йосип Лукашевич довершили його благословення. П-і Анна Гарас, головна радна УНСоюзу і член Жіночої комісії, яка проводила програмою, представила інших членів цієї комісії, яка поверх два роки займалася підготовою та остаточним закінченням пам'ятника Л. Українки на Союзівці: п-і М. Душник, головну радну д-р Анну Чопик, головну радну Теклю Мороз, колишню головну радну і тепер почесного члена Головного Уряду Марію Демидчук - Чучман, відмітивши, що член цієї комісії, головний касир мґр Уляна Дячук була в тому часі в службових справах у Чікаґо.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Клівленд готується до відзначення року оборони віри і церкви в Україні

Клівленд (рід). — Міжвизнаневий Церковно - громадський комітет оборони християнської віри і церкви в Україні, заснований у Клівленді, заплянував протестаційне віче, протестаційний похід і симпозіюм у трьох різних датах. Перша дата: три доповіді про переслідування релігії в Україні будуть виголошені в залі школи св. Йосафата при 5720 Стейт Ровд, 3-го жовтня ц. р. Доповідатимуть представники православного, католицького та баптистського віровизнання. Заключне слово має бути в англійській мові. Це маніфестаційне віче подумане для українців Клівленду і околиці. Друга дата: на суботу, 1 жовтня, заплановано велику прилюдну маніфестацію у середмісті, на Паблік Сквері, з участю представників інших народів, які також перебувають під безбожницьким московсько - комуністичним режимом. У програму входив би молебень, що його мали б відслужити духовники згаданих віровизнань. Промови будуть переважно в англійській мові, а відтак відбудеться протестаційний похід. Комітет переговорює з адміністрацією міста і поліцією про дозвіл на цю маніфестацію, як також про дозвіл на переведення 24-годинної голодівки охочих людей на тому місці, яка почалася б у п'ятницю після полудня і тривала б через цілу ніч та закінчилася б в суботу згаданим походом. Третя дата на симпозіюм ще не устійнена. Робляться приготування на відбуття симпозіюму у Клівлендському університеті ім. Джона Керрола на кінець листопада або початок грудня. Доповіді мали б з'ясувати проблему релігії у комуністичних країнах і аналізу атеїстичного руху та цілі у світі. Всі згадані почини будуть переведені під знаком заклику Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ).

Акцію відзначення Року оборони Віри і Церкви в Україні започаткували активні громадяни з православного, католицького і баптистського середовища ще у березні 1976 р. Цей Комітет очолюють: інж. Іван Фур, голова, Олекса Капустянський та інж. Василь Ґерґель, заст. голови, д-р Борис Раковський, секретар, Мартин Лещук і Ілля Вільшанецький скарбники. При Комітеті діє чотири референтури, а це організаційна (п-і Володимира Кавка, д-р Ярослав Кривяк, п. Зенон Кріслатий), пресово-інформативна (Роман Данилевич, д-р Олександер Сидоряк, проф. Іван Холодняк), зовнішніх зв'азків) (інж. Роман Возняк, інж, Євген Палка, д-р Богдан Футей) і фінансова (Ілля Вільшанецький, Мартин Лещук).

Інавґурація академічних викладів УКУ в Канаді

Монтреаль, Квебек (ОУПС). Тут у приміщенні Бібліотеки Ваньє, на кампусі Лойолі Конкордського університету відбулася 12 вересня перша в Канаді сесія Українського Католицького Університету ім. св. Климента в Римі в приявності студентів, представників українського духовенства, організованого громадянства, молоді й гостей з Монтреалю й околиці. Академічні виклади виголосили три професори УКУ: д-р К. Біда з Оттави, д-р Яр. Рудницький із Вінніпеґу й проф. Р. Жук із Монтреалю.

Після викладів відбулася дискусія, а на закінчення приявні підписали поклінпривіт основоположникові УКУ в 1963 р. — Його святості Патріярхові Йосифові до Риму.

Помер Іван Яковенко, кол. секретар 58-го Відділу УНС в Ютиці, Н. Й.

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка з Ютики, Н. И., що там помер 10-го вересня ц. р. на 78-му році життя Іван Пилипович Яковенко, колишній довголітній секретар місцевого 58-Відділу Українського Народного Союзу.

Іван Яковенко народився в селі Петрівка у Харківській області та прибув до Америки осінню 1949 року і зараз таки вступив у члени УНСоюзу. Опісля став він активним діячем УНСоюзу і секретарем Відділу. За час урядування на пості секретаря Відділу придбав поважне число нових членів та був делеґатом на Конвенціях УНСоюзу.

Покійний осиротив дружину Марту, доньку Марію Ковалевську, яка перебрала по батькові секретарство Відділу, та сина Володимира, чотири внуки і два правнуки. Похоронено Покійного на цвинтарі Української Православної Церкви св. ап. Петра і Павла в Ютиці. Відпровадили Його на вічний спочинок члени родини, приятелі та члени союзової громади, для якої Покійний довгі роки трудився.

„Чим більше очей, тим ширше поле зору"

(Л. В.). — Під таким підзаголовком появилася у газеті „Молодь України" з 7-го вересня стаття завідувача сектором „Комсомольського прожектора" ЦК ЛКСМ України П. Лисенка, в якій цей найголовніший „народний дозорець" пише про збільшення контролі над українським населенням в економічно - господарській ділянці. Велетенська армія дозорців-прожектористів має робити часті „масові рейди" на підприємства, колгоспи, присадибні ділянки, — здійснювати контролю „кожного робочого місця". Як особливе досягнення, головний прожекторист подає приклад масового рейду „по перевірці використання придорожних, прифермських та господарських земельних ділянок". У наслідок цього несподіваного наскоку багатьох комсомольців на колгоспників, було „знайдено понад 4,000 гектарів землі, з якої заготовили майже 50 тисяч тонн кормів для громадського тваринництва" — радіє Лисенко, а це в перекладі на зрозумілішу мову означає, що скошено було траву поблизу доріг, присадибних (мізерних і так) ділянок і скрізь там, де колгоспники умудрялися досі все ж таки попасти свою корову. Тепер ця можливість їм відпадає, бо всі ці, досі не взяті на облік пасовиська, „прожектористи" будуть „зорко" охороняти: „чим більше очей, тим ширше поле зору", і... голодніше життя бідного совєтського підданого.

АНЕТКУ ХАРУК ОБРАНО НА „МІС СОЮЗІВКУ" 1977

Союзівка, (Л.К.). — У суботу, 18-го вересня ц.р. о годині 12-ій вночі, тут у традиційний „День УНСоюзу" і в 25-річчя Союзівки — тричленне жюрі: інж. Володимир Назаревич, інж. Роман Ракочий і п. Андрій Кейбіда, кермуючись у виборі красою, спосібностями і активністю в українській громаді, обрало 19-літню Анету Харук на „Міс Союзівку" на 1977-ий рік. Анета Харук з блискучою короною „Міс Союзівки" поверх її ясного волося, яку їй передала минулорічна „Міс Союзівка" Уліта Ольшанівська з висловами якнайкращих побажань, — це дочка д-ра Петра і Галини Харуків, замешкалих в Парк Ріджу біля Чікаґо, Ілл. Вона є студенткою першого року фармації в Іллинойському університеті і знаходиться на листі відмінників. Вона теж пластунка, членка катедрального хору при парафії св. о. Николая в Чікаґо, членка Української студентської громади в цьому ж місті. Її замилування — це теніс і музика. В роках 1972-76 Анета Харук була чотирикратно чемпіонкою УСЦАК в тенісових змаганнях — групи жінок. Під час інтерв'ю Анета сказала: „Я хочу бути „інша", й тому я горда, що поміж товаришками можу сказати, що я — українка. Я індивідуалістка і завжди мою свої окремішні, — мої власні погляди на справи".

Перша дружка, — новообраної „Міс Союзівки" — 18-літня Марта Бояр, темноволоса і кароока, дочка д-ра Миколи і Анни Бояр з Аппер Седл Рівер, Н.Дж., це студентка другого року біології в Ратґерському університеті. Деякий час її батьки перебували на Фльориді, але Марта почувалася чужо, бо там була тільки невелика група українців, а й ті „були не такі, як її батьки". „Я ходила до школи українознавства і залюбки там перебувала і ці враження назавжди залишаться зі мною", сказала Марта.

Друга дружка — 17-літня, русява, зеленоока Ліда Ленець, дочка д-ра Володимира і Оксани з Керґонксону, Н. И., — тепер учениця останнього року у Рузвелт шко-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Віра незборима

На протязі всього часу владування совєтсько-російських імперіялістів не було ще ніколи такої завзятої антирелігійної пропаганди, як сьогодні, а в совєтській пресі аж кишить від безустанної „аксіоми", що Бога немає, з підкресленням пропаганди за цивільними, зокрема міжнаціональними шлюбами, за опрокиненням релігійних обрядів, за цілковитим запереченням свят. В підміну впроваджено діда Мороза, свята трударів, свята героїв, Жовтневої революції, Леніна, свята обжинків — тобто підміну всього того, що далеке від справжніх релігійних святкувань, від оригінальних релігійних обрядів. Совєтський уряд, щоб впровадити антирелігійність, передовсім на села, впровадив інновацію — антирелігійні автоклюби, які роз'їжджаючи по селах і замість слова Божого, голосять слово Маркса і Леніна, організують атеїстичні вечори, свята, висвітлюють фільми тощо.

У київській газеті „Культура і Життя" з 9-го вересня ц. р. надруковано, наприклад, статтю В. Вихованця „Не в Боже вірим повеління", яка маркантно ілюструє сьогоднішній спосіб боротьби з релігією. Автор статті пише про "велику подію" в селі Копитові, а насправді про антирелігійний спектакль, під час якого лунали „радянські пісні: „Хай завжди буде сонце!.. Я люблю тебя, жизнь!" Це з піснею поспішали колгоспники — літні люди та молодь до сільского Будинку культури, де відбувся вечір „Людина і світ". Програма починалася словами: „У нашім віці, У двадцятім, Коли скоривсь людині атом, Не в Боже вірим повеління, А в труд людський, Людське сумління!" Тоді один по одному виступали промовці, заперечуючи Христове Воскресіння, опрокидуючи релігію, і „розкриваючи причину її виникнення і її реакційну суть". А потім стереотипно „похвалили партію та уряд за їхнє піклування" радянським народом. На закінчення „актори зіграли сатиричну сценку „Святий Дух", так що „вечір збагатив присутніх новими знаннями, зміцнив атеїстичні переконання сельчан".

Треба сказати, що це не спорадичний антирелігійний спектакль — їх безліч в СССР, а зокрема в Україні. Це явище тільки утверджує думку, що релігія сильно закорінена в українському народі і з нею ще й досі не можуть впоратися совєтські режимники. Відомо ж бо, що в українській ССР існують не тільки нечинні, але й чинні церкви, до яких приходять не лише бабусі чи літні люди, але й молодь, яка вінчається в церкві і врочисто обходить свято Різдва Христового і Великодня.

В тому треба добачати велику силу українського народу, який, не зважаючи на довгорічну і посилену сьогодні совєтську антирелігійну пропаганду, гуртується біля своїх церков, які є їхніми релігійними і національними святинями, і тримається своїх прадавніх релігійних обрядів і традицій.

Ця сильна і незборима віра наших братів в Україні повинна духово оновлювати також і нас українців на поселеннях, обов'язком яких є зберегти наш обряд, наші традиції і передати їх хрустально-чистими молодому поколінню.

Самі себе заперечують

Невгаваюча боротьба совєтсько-російських імперіялістів з „буржуазним націоналізмом" в Україні вказує не тільки на живучість національних рухів спротиву у Совєтському Союзі, але також, і то в першу чергу, на живучість ідей боротьби поневолених Москвою народів за свою самостійність і незалежність. Генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв вже неодноразово заявив, що національна проблема у республіках мовляв, повністю і назавжди розв'язана, а на XXV З'їзді Компартії навіть проголосив, що „існує вже єдиний радянський народ". Проте, совєтська преса продовжує атакувати „український буржуазний націоналізм" і його здогадних помічників: „західню буржуазію", комуністичний Китай і „покидьків суспільства" — українських поселенців у вільному світі. Пригадати б, що за цей же „націоналізм" довелося Москві „вичистити" Петра Шелеста і прихильні до нього „партійні кадри"; за націоналізм судять сьогодні культурних і політичних діячів, переводять чистки в середині партії тощо, але націоналізм в Україні, як також в інших республіках, і далі залишився головною небезпекою для існування імперії і ворогом число один. Наслідник Шелеста Володимир Щербицький, особистий друг Брежнєва, тільки те й робить, що на кожному кроці лає „українських націоналістів", вихваляючи при тому на всі лади політику Брежнєва, який, мовляв, діючи під кутом „зближення націй" і розв'язки національного питання в СССР, „навіки об'єднав" російський і український народи в один „радянський народ". Виступи Щербицького треба вважати, очевидно, пропагандивним маневром, бо справжня дійсність дещо інша. Зрештою, про „правду" деколи говорить також і Щербицький, коли згадує на різних зборищах, що національне питання „залишається найголовнішою ділянкою ідеологічної боротьби" і що партія „вестиме й далі найгострішу боротьбу проти націоналізму", бо пролетарський інтернаціоналізм і буржуазний націоналізм себе взаємно виключають. Усю вину за вплив націоналізму „на деяких одиниць" Щербицький, як також інші совєтські верховоди, звалює на „зовнішнього ворога, який сіє трійливі зерна національних чварів, щоб підривати внутрішню міць СССР". Якже ж тоді погодити ці твердження Щербицького з ранішими його заявами і заявами совєтських „ідеологів" про „навіки об'єднаних", про існування „єдиного радянського народу"? І врешті, якщо воно справді вже дійшло до створення „совєтського народу", то чого тоді піднімати шум проти „буржуазного націоналізму" і його носіїв? Червона пропаганда сама себе заперечує.

Криниця, з якої пив воду Богдан Хмельницький

Романова Балка. — Коло цього мальовничого села на Миколаївщині, на річці Південний Бог, є стара криниця. Ніхто не пам'ятає, коли викопано її: попліснявіло цямриння, взявся мохом дуб. Колодязь такий глибокий, що в його чорному оці в день відбиваються зорі і вода, добута з глибини, холодна до щему в зубах. Місцеві селяни вірять, що з цієї криниці пив Богдан Хмельницький, — пише В. Карпенко в газеті „Молодь України" з 1-го вересня.

Михайло Ільків

ПРОГРЕС І РЕҐРЕС В ЕКОНОМІЦІ

В кінці минулого і початку 1976 року розвиток і характер економічної експансії в ЗСА був досить добре устабілізований. Показники господарського росту були заохочуючі в кількох минулих комерційних кварталах. Господарське відродження було причиною того, що підприємці почали маґазинування товарів і відновили запотребування на промислові сирівці.

Основними показниками поліпшення економічної ситуації були: вдержання інфляції під контролею, стабільність цін, збільшення продукції коштом робочої сили, полегші для платників податків і затруднення робітників, що досягнуло числа 87,9 мільйона осіб. Всі ці справи переконали підприємців, що господарство країни є на добрих основах і буде зростати в 1977 році. Промисловці, переконані, що не бракуватиме сирівців у виробництві господарських дібр, отже збільшення продукції спричинить зменшення безробіття. Фінансові чинники переконані, що існуюча фінансова політика не буде змінена в наступному році, навіть якщо після виборів владу перебере демократична адміністрація. Метою уряду буде дбати про збалянсування бюджету та вдержання інфляції під контролею. Тому вони зі свого боку стараються улегшувати кредити для тих, що їх конечно потребують для поліпшення промислових підприємств.

Рік 1975, в якому фактично наступив перелім поміж реґресом і проґресом в економіці, вже належить до історії. В перших трьох комерційних кварталах 1976 року гуртова продукція вагалася поміж 72 та 84 відсотками. Безробіття зменшилося до 7,5 відс., хоч до повного затруднення не дійшло. Будівельна промисловість, що в 1973-75 роках зазнала занепаду через господарську стаґнацію, спричинену інфляцією, також значно поліпшилася. В кінці 1975-76 років збудовано 1,7 мільйона домів. З того 75 відс. однородинних, а 25 відс. кілька- і більше-родинних мешкань. В 1977 році ця промисловість повинна збільшитися на приблизно 5 до 10 відс. Причини до того такі: збільшення попиту на доми, урбанізація населення, сподівання, що відсотки виноситимуть 6 до 7,5 відс. на короткотермінові кредити. Економічне відродження віддзеркалили також чуйна грошова і товарова біржі, що значно зросли. Отже, важливою справою для економічного поступу в майбутньому є вдержання стабільних цін на товари першої потреби, коштів продукції та переконання в консумента, що економічний проґрес іде по дорозі до повного відродження. Така господарська ситуація повинна заохотити консументів до збільшення їхніх видатків на приблизно 10.5 відс. в 1977 році. Ці факти вказують, що сучасна інженерія економічної політики ЗСА правильна, справа тільки в тому, щоби якісь непередбачені зовнішні впливи, наприклад „ембарґо нафти" чи природні причини в аґрикультурі, не порушили її основ.

Господарська автаркійність у сучасності втратила своє практичне значення. Одна країна залежить від другої чи то по потребі промислових сирівців, фінансової допомоги, імпорту чи експорту. Розглянено коротко, як справи господарського проґресу чи реґресу виглядають на міжнародному форумі. Нафта і вироби з неї мають велике застосування в промисловості, тому пригляньмося в першій мірі країнам - експортерам нафти.

До цих країн належать: Альжирія, Еквадор, Ґабин, Індонезія, Іран, Ірак, Кувайт, Лібія, Савдівська Арабія, Об'єднана Арабська Республіка і Венесуеля. Ці країни виказували активний торговельний баланс в 1973-76 роках. Грошова надвишка експортера нафти, що прийшла в результаті підвишки ціни на ці продукти, виносила поміж 36 та 65 більйонів долярів за минулі роки. Натомість великі і менші індустріяльні країни - імпортери нафти, виказують пасивні торговельні балянси, дефіцити яких виносять поміж 11 та 20 більйонів долярів в тих самих роках.

З цього видно, що прецизійно калькульована економічна політика власників родовищ нафти принесла їм господарські користі. Їхні фінансові спроможності з одного боку і промисловість західніх демократій з другого — викликали цікаве комерційне взаємновідношення. Країни, що мають великі родовища нафти, і їхня прихильна фінансова ситуація збільшили до них імпорт, тим самим частина грошей повернулася до експортових країн, а саме: ЗСА, Канади, Японії, Франції, Німеччини, Італії й Англії.

Тому можна сподіватися, що бюджетові дефіцити промислових країн будуть з часом зменшуватися. При тому слід згадати, що менше промислові країни, як група, залишаються і дальше в дефіцитовому становищі, з правдоподібністю, що цей недобір буде зростати. З цієї ситуації видно, що великі індустріяльні країни скористали настільки, що експортери нафти, купуючи їхні промислові вироби, зактивізували їхню промисловість. Менше промислові ві країни, не маючи ніякої користи з тієї цілої афери, залишаються в дефіцитах і мусять зменшити їхній імпорт. Отже, під цим оглядом міжнародна економічна ситуація і надалі залишається не збалансованою.

В минулих кількох місяцях економічна ситуація змінилася. Ціни зросли на товари першої потреби, в неменшій мірі — також на нафтові вироби та промислові сирівці. Консументи зменшили свої видаткування. Безробіття збільшилося до 7,9 відс. в ЗСА, в тому 63 відс. становлять жінки і молоді люди, 44 відс. — це в більшості голови родин.

В країнах европейського спільного ринку господарська ситуація також погіршилася. Економісти - дослідники не мають усталеної діягнози на цю каламутну господарську ситуацію. Тому не легко встановити, в якому напрямку: проґресивному чи реґресивному, економіка в майбутньому буде розвиватися.

Загально дослідники цих складних економічних проблем наголошують, що засобом дискусії всі ці справи можна розв'язати. Такі бажання мають не тільки економісти - дослідники ЗСА, але також країни европейського спільного ринку, включно з країнами експортерами нафти. Всі вони вважають, що при повній кооперації всіх заінтересованих країн всі ці проблеми дасться полагодити та вповні відродити їхню економіку, так що світова господарська криза минулих років не скоро повернеться. Досвід недавньої господарської кризи це потвердив.

ДО ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА НА ЕМІҐРАЦІЇ

I

Париж (В.К.). — Почався новий шкільний рік. Проблема українського шкільництва в діяспорі стає знову актуальною. Про неї писалося вже багато, бо це важлива проблема. Від того, чи існуватимуть наші доповняльні школи і якими вони будуть, буде залежити дальша доля української діяспори, або в кожному разі її вартість і значення для справи визволення України.

Цього року Український Вільний Університет мав нагоду дещо глибше зупинитися над тим питанням. Нагода зовсім рідкісна: у серпні ц.р. п-і Олександра Кисілевська-Ткач успішно захистила свою докторську дисертацію на тему „Українська література XX ст. у вищих клясах шкіл українознавства з узгляденням філософічної теорії вартостей". Це на сьогодні чи не єдина наукова праця з цієї ділянки. Вона сперта, між іншим, на відомостях про загальний стан нашого середнього доповняльного шкільництва в різних країнах і на дослідах розкладу годин і методи навчання українознавчих предметів, зокрема літератури і мови.

Д-р Леся Кисілевська-Ткач вибрала тему своєї докторської праці не випадково. Дочка довголітнього педагога і методолога, професора УВУ св.п. д-ра Костя Кисілевського, вона була постійно зв'язана з цим питанням, тим більше, що сім років працює учителькою українознавчої школи в Нюарку і є в проводі шкільних органів.

За ініціятивою декана філософічного факультету професора д-ра О. Кульчицького, на УВУ відбувся дискусійний вечір на тему українського доповняльного шкільництва, і основну доповідь на цьому вечорі виголосила якраз д-р Леся Кисілевська-Ткач.

Відкриваючи вечір, проф. д-р. О. Кульчицький звернув увагу, що властиво йдеться про використання для української національної справи резерв української діяспори. А цими резервами є молоді покоління. Ці резерви зможуть бути використані лише тоді, коли в них буде національна свідомість, яку можна витворити лише при допомозі українознавчого навчання.

Очевидно, питання українського доповняльного шкільництва на еміґрації не може знайти великого зрозуміння в самих учнів, які на тому „тратять" (їм забирається час, який вони могли б використати по своїй вподобі). Але тоді, коли діти не покликані на те, щоб розуміти мету українського доповняльного шкільництва, то інакше стоїть справа з батьками, які за своїх дітей відповідають. На жаль, у численних батьків ми теж не знаходимо зрозуміння до цієї справи. Д-р Леся Кисілевська-Ткач підкреслила однак, ще є батьки, які з почуття патріотичного обов'язку і з думкою про добро української національної справи посилають своїх дітей до шкіл українознавства, і тим батькам належиться признання.

Ще прикрішим є ствердити, що українське зорганізоване суспільство, тобто сус пільно-громадські організації, якось замало цікавиться цим важливим питанням. А повинно воно ним цікавитися більше, як хто інший, бо українське доповняльне шкільництво, за словами доповідачки, „є одним з головніших чинників виховання національної свідомости молодого покоління, і то не лиш у мистецькорозваговій формі, але і у формі засвоєння знання про Україну та ґієрархії вартостей й ідеалів українця в діяспорі".

(Продовження буде)

Л. Бурачинська

ПЕРЕД ВІДКРИТТЯМ МУЗЕЮ СУА

Музеї — це є свідки минулого. Вони постають із бажання щось зберегти і закріпити чи то для сучасности, чи для майбутнього. Що більш цивілізована країна, то більш у неї тих установ. Росте зрозуміння й пошана до старовини, а разом із тим знаходяться фонди на збереження тих пам'яток.

Створення музею переходить звичайно дві фази. Одна — це збирання речей, що розсіяні на великому просторі, часто недоцінювані й призабуті. Ця робота вимагає ентузіястів, які не жаліють труду і грошей, щоб зібрати пошукувані речі. Таке збирання триває не раз роками. Збирач працює у власному імені або від імені установи. Важливо, щоб він мав запал і вміння вишукувати речі і переконувати власників, що їх слід було б уже віддати до публічного сховку.

Друга фаза настає тоді, коли збірка прибирає форму музейної виставки або музею. Тоді потрібні вже інші прикмети в людей, що заряджують збіркою. Вони мусять знати досконало свій предмет, щоб відрізнити більш цінні речі від менш вартісних. Вони мусять бути обізнані з новітніми правилами музейної техніки, яка старається кожну частину збірки найбільш корисно показати. Вони мусять зробити збірку „живою", — себто подбати про те, щоб цей давній матеріял промінював у сучасне життя.

Такі думки насуваються тепер, коли стоїмо перед відкриттям Українського Музею при Союзі Українок Америки у Ню Йорку. Це вже наступить незабаром, бо відкриття передбачене на 3 жовтня 1976 р. Точніші дані будуть своєчасно подані у пресі.

Але пригляньмося до збірки народного мистецтва з часу її постання. Треба признати основницям Союзу Українок Америки їх далекоглядність, коли вони вже в перших роках існування постановили придбати таку збірку на власність. Після кількох виставок народного мистецтва вони збагнули, що випадкові предмети, випозичувані у приватних людей, не можуть залишити такого враження, як доцільно уложена збірка з усіх галузей народної творчости. Тому вже дуже скоро провід СУА став міркувати над тим, як і де таку збірку замовити. Це й сталося в скорому часі. Промотором тієї думки була тодішня голова Олена Лотоцька і вона знала, куди звернутись. Найбільш відповідною установою для того була кооператива „Українське Народне Мистецтво" у Львові, а її директор-справник інж. Стефанія Чижович на початку 30-их років прибула до Америки. Скоро уложено плян такої збірки і впровдовж року його виконано. Першою нагодою виставки її був український павільйон на Світовій Виставці у Чікаґо в 1933 року.

Але це не було єдине джерело, з якого зачерпнуто виробів народного мистецтва. У 1936 році прибула до Америки ентузіястка народного мистецтва Северина Париллє, ЧСВВ. Завдяки її заходам при гімназії Сестер Василіянок у Львові постала цінна збірка народного вбрання. Для тієї мети вона відбула безліч поїздок в ті околиці Галичини, де ще народний стрій зберігся. Вона переважно закуповувала ті речі у вбогих селян чи ремісників. На комплектування збірки вона потребувала грошей і з тією метою приїхала до Америки. Тут вона влаштовувала виставки, де збирала пожертви. Але й багато експонатів закупив у неї Союз Українок Америки. Бо ж тоді ще можна було їх у різних околицях придбати.

Дальші предмети збірки доповнила хвиля нової еміґрації в 50-их роках. Гарну збірку гуцульської кераміки подарувала кооператива „Українське Народне Мистецтво" зі Львова. Цінні вироби прибули з посмертних записів Ірини Бонковської і Марії Юркевич. Поодинокі строї чи предмети пожертвували пп. Олена Харамбура, Ізидора Борисова, Леся Ковалів, Катерина Гупало, Олена Коровицька, д-р Анна Галя Горбач, Наталія Чапленко, Оксана Дучимінська і Тетяна Цимбал.

У тому етапі творення збірки багато людей причинилось до її доповнення. Бож зберігання їх вимагало великих заходів, особливо, коли збірка об'їздила з виставками ціле наше поселення. Згадати б тільки тих референток мистецтва при Централі СУА, що брали на себе обов'язок перепирати сорочки і тканини. Це вимагало вміння обходитися з сільськими тканинами і коштувало їм багато праці.

Провід СУА вже дуже скоро дійшов до висновку, що збірку слід виложити в музейній виставці або в музеї. Того вимагав стан експонатів, які нищилися через подорожі, а також хотілося надати їм того повчального завдання, що його мають музейні предмети. Тому СУА охоче скористав із можливости виставки їх в Українському Інституті Америки, коли на те погодився його фундатор Василь Джус. Цю музейну виставку відкрито у 1967 р. завдяки заходам тодішньої голови СУА Стефанії Пушкар при співпраці Мирослави Гординської, яка оформила виставку. Музейна виставка проіснувала в Інституті чотири роки. Одначе нею не започаткувалась друга фаза музею, що вже згадана вище. Через специфічні обставини не можна було впровадити музейної техніки, ані відпо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Леся Лисак

ПРАЦЯ

Із-за надміру праці у „Замку на вулиці Мейн", тобто департаментовій крамниці, ніколи нескінченої хатньої праці та ще й приємного труду висилки замовлених примірників книжки під повищим заголовком, не встигла на час написати щорічного нарису з приводу Дня Праці. Але це не шкодить, бо американський і канадський День Праці — державне свято є насправді днем відпочинку для переважаючої більшости працівників. Цього року нам пощастило, бо було аж три вільних днів, які можна було використати по своїй уподобі. Поїхати на якийсь з'їзд, відвідати знайомих, щось цікаве оглянути та й трохи „побенкетувати". Та чи справді всі, які мали три вільні дні від щоденних зайнять — заробітньої праці — справді відпочили? Справді відпружилися фізично й духово? Сумніваюся, бо багато з нас вже не вміє по-справжньому відпочивати. Попросту, ми вже так просякнули працею, що вона стала нашою другою вдачею... Та й не всі можуть дозволити собі на люксус безтурботного безділля. Бо якраз чекається на цей „вільний день", щоб виконати в ньому те, на що у звичайних днях не ставало часу — наприклад якусь необхідну направу хати.

Колись у школі вчителька німецької мови повторювала відоме прислів'я, що „арбайт махт дас лебен зюс" (праця робить життя солодким). Безсумнівна правда, бо людське життя без ніякої праці стало б нестерпно нудним і позбавленим змісту. У реальній дійсності людина варта стільки, скільки варта її праця. Якщо вона свою працю знає і головне любить — це приносить їй задоволення. І коли вона щось своєю власною працею здобуде, має повне право тим гордитися. І коли її праця приносить користь громадянству, має чисте сумління. А чисте сумління, на нашу думку, найважливіше з усіх почуттів.

Очевидно, кожна медаля маж дві сторони. Німецьку цитату, яка врилася мені в пам'ять, я недавно пригадала майстрові німецького роду, який піднявся виконати для мене одну роботу, і дуже довго зволікав з нею. На це він бистроумно відписвів мені німецькою мовою, що „забагато праці робить людину хворою". Він теж мав рацію. Це багато з нас знає із власного сумного досвіду. Та в цьому випадку він таки був трохи винуватий: він набрав на себе прерізних зобов'язань, як „віл на роги" і не міг собі дати з ними ради!

Логічний висновок: треба вміти зорганізувати собі працю, так, щоб без надмірного перевантаження дати собі з нею раду. Та це тільки теорія! У теперішних часах загального перевантаження в усіх ділянках життя, мало є щасливців, які можуть розкласти собі так працю, щоб і виконати її впору, і не переплачувати цього здоров'ям. Спостерігаю це щоденно у маленькому світі „Замку на вулиці Мейн". Що десять хвилин, а часами й що п'ять, дістається якесь доручення: „виконати це негайно". Так званий член екзекутиви, тобто керівник, пхає з трудом візок, наладований до стелі п'ятдесятифунтовими картонами, бо завтра випродаж; тут підходить до нього підвладна: „Прошу, підпишіть це замовлення"; тут вже чекає „сейлзмен", тут дзвонить телефон. Бачу на сорочці плями поту, а в очах щось, що межує з нервовим розстроєм. Відходжу мовчки, бо враження таке, наче б я бачила себе саму у дзеркалі...

Але водночас я бачу теж інших людей у крамниці, у яких видимо таки немає нічого до роботи, бо їхня поведінка виразно свідчить про те, що вони хочуть чимось заповнити своє безділля. У них знуджені обличчя, вони буцім то „оглядають товар", з-правила все критикують, з усього невдоволені, а коли спитати їх відверто: чи можу вам допомогти, відповідають інколи відверто: "No, I am just killing time"

Це теж пресумне явище! „Вбивати час", коли у інших людей так того часу бракує! Коли інші люди навіть не годні піти на полуденок, бо не годні відірватися від роботи, яка мусить бути в означеній годині закінчена! Співчувати тим, що „вбивають час"? Ні. Коли людина хоче заповнити найбільший дар життя — час — вона знайде собі щось, що його заповнить. Та тільки треба хотіти. Не хотіти є багато гіршим, як не могти. Хіба що хтось справді смертельно хворий. Та люди, які приходять до крамниці „забивати час" ніяк на хворих не виглядають.

Тільки єдиний раз у житті довелося зазнати невиносимого почуття нудьги - скуки, коли не було чого робити, а день видавався вічністю. Якраз на „Лейбор Дей" у 1950 році. Цього дня мене, „діпістку", привезли до своєї хати великодушні спонзори, що жили у Лонґ Айленд. До речі, вони навіть не знали, кого спроваджують, бо попросив їх про те їхній парох, який був колись шкільним товаришем батька. Вони були власниками крамниці, званої „делікатесен", а цього роду крамниці були відкриті навіть і в державні свята. І хоч я ледве держалася на ногах, виснажена морською хворобою, обезсилена турботою, що мене тут чекає, і як дам собі раду, — я просила, щиро просила, щоб дали мені якесь зайняття. Добросердечна пані М. всміхнулася, кажучи: „Це ваш перший день в Америці, не треба вам працювати. Ще напрацюєтесь доволі!" І я сиділа у чистенькій, привітній кімнаті, ходила по гарному садку — і почувалася дуже нещасливою! Я ж була у цей день просто на ласкавому хлібі, незаробленому, а даному з християнського милосердя! І я, хоч у таборах рідко бачила білий хліб, не могла його їсти...

Моя спонзорка, — хай Господь винагородить їй сторицею, — сказала правду. По святковому Дні Праці я виїхала до іншого міста, де добрі люди допомогли мені вкінці знайти заробітну працю. Дуже скромну й малоплатну, як, зрештою, у тих часах більшість „новоприбулих", але це був для мене справжній скарб. Я знову стала людиною, яка не є для нікого тягарем. Я заробляла на свій хліб насущний. А це, якщо вглибитися в суть людського існування, є великою благодаттю.

Увага! КЛІВЛЕНД і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ЗАХОДОМ

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС

Клівлендської Округи

відбудеться

в суботу, 25 вересня 1976 р.

в КАФЕТЕРІЇ ЦЕРКВИ СВ. ЙОСАФАТА

при 5720 Стейт Рд., ПАРМА, Огайо

СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

з такою програмою:

1. Значення вишколу секретарів-організаторів.
2. Наш „товар" (роди забезпечення).
3. Як здобувати членів (психологія забезпеченевої акції).
4. Національна роля УНСоюзу в минулому і сучасному.

Доповідачі під час курсу:

СТЕПАН ГАВРИШ — голов. організатор
ТАРАС ШМАГАЛА — голов. радний
БОГДАН ФУТЕЙ — голов. радний

До участи в курсі зобов'язані всі відділові секретарі та урядовці. Також запрошується до участи всіх тих громадян, а головно молодь, які хотіли б працювати для УНСоюзу.

Початок курсу год. 11-та перед полуднем

Вечером о год. 5-ій відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

в яких повинні участь взяти всі секретарі, відділові урядовці і конвенційні делегати всіх Відділів приналежних до Округи.

В часі перерви відбудеться СПІЛЬНА ПЕРЕКУСКА!

За Окружну Управу:
Інж. Іван Фур, голова
Інж. Роман Возьняк секр. Марія Федак, скарбник

Обєднання Мистців Українців в Америці
запрошує усе Українське Громадянство на
Відкриття Виставки Картин
Ореста Поліщука
з Мериленду

яке відбудеться
в неділю 26-го вересня
о год. 1:00 по пол.
в нові галерії Літературно-Мистецького Клюбу
в Домі СУМА
136 2nd Ave. — New York, N.Y.
Виставка відкрита:
неділя 26-го вересня, субота 2-го жовтня, і неділя 3-го жовтня
від 1:00 — 8:00 веч.

Успіхи нашої молоді

ВІРА СКІБІЦЬКА ЗДОБУЛА ДИПЛОМ МАГІСТРА

З приємністю читається в „Свободі" про успіхи нашої молоді, що, кінчаючи університети, часто як визначні науковці, включаються в американське політичне, культурне, економічне життя. До гурта тих надійних тисяч нашої молоді долучилася цього року Віра Скібіцька, студентка Вісконсинського університету в Медісон. Віра народилася 14-го листопада1953 р. в Чікаґо. В 1967 році її батьки Анна і Володимир, перенеслися до Вісконсину Деллс, Віск., де Віра закінчила з відзначенням гайскул у 1971 році і вступила на університет у Медисон, де студіювала бібліотекарство. В 1975 році вона одержала титул бакаляра, а цього року диплом маґістра в бібліотекарських науках. В цьому шкільному році Віра дістала працю в університетській бібліотеці і задумує дальше студіювати та завершити студії докторатом з ділянки бібліотекарства.

Віра Скібіцька

Крім того, Віра закінчила 8-му клясу Школи Українознавства у Вісконсині Деллс та є членом 61-го Відділу УНСоюзу та, аж до виїзду на студії, була рекордовим секретарем цього Відділу. В імені членства нашого Відділу, бажаємо Вірі успіхів в праці на дальших студіях.

Дарія Малюк
фін. секретар 61 Від. УНС

ПЕРЕД ВІДКРИТТЯМ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

відного виставлення експонатів. Отже обзнайомлення широкої публіки зі збіркою було лиш відносне.

Та вже в тому часі вдалося пророблти певну роботу. Користаючи з того, що всі експонати знято і спаковано (в Інституті мав бути переведений ремонт), провід СУА постановив переглянути збірку й дати їй фахову оцінку. З тією метою запросив на ціле літо 1972 р. етнографа Оксану Грабович із Кембріджу. В тому часі мґр О. Грабович скаталогувала збірку, поклясифікувала її, перевела поправки матеріялу. Допомагала їй у тому п-і Наталія Валько направлюванням тканини і консерваціею.

По довшому шуканні можливостей виставити свою збірку провід СУА побачив, що можна досягти того тільки у власному приміщенні. Тому вдячно скористав з можливости купівлі дому разом із Українським Конґресовим Комітетом Америки. На двох поверхах того будинку при 203 Друга евеню можна вміло розмістити експонати. Тут теж допомогла мґр Оксана Грабович своїм знанням музейної техніки і розміщення експонатів.

Музейна Комісія під проводом п-і Олександри Різник запрацювала. Розпочалась друга фаза музею — себто модерне його влаштування. Корисне і повчальне подання музейних експонатів повинно піднести зрозуміння народного мистецтва у нашій спільноті.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
ВІДДІЛ 18 ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ
в РОЧЕСТЕР, Н. Й.
запрошує на

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

загально знаної письменниці-гумористки-поетки

ГАННИ ЧЕРІНЬ

який відбудеться

в неділю, 26 вересня 1976 р.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
831 Джозеф Авеню в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.
Початок о год. 4-ій по пол.
Своєю участю докажім, що ми цінимо, шануємо і піддержуємо наших українських письменників.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК

„Тризуб" у Філядельфії, Па.

повідомляє своїх Членів, що

в п'ятницю, 24 вересня 1976 р.

о год. 8-ій вечора

у власному домі

— відбудуться —

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ОДИНОКОЮ ТОЧКОЮ НАРАД БУДЕ ОБГОВОРЕННЯ І РІШЕННЯ КУПНА СПОРТОВОЇ ПЛОЩІ.

За Управу УСО Тризуб:
Степан Брендзей, голова
Богдан Скульський, секретар

Делеґат на XXII Конґрес від платників Національного Датку в Ню Йорку

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій — Метрополітальний Відділ УККА в Ню Йорку, 10-го вересня в Українському Народному Домі скликав збори платників Національного Датку УККА, на яких обрано делеґата й заступника на XXII Конґрес УККА. Виконуючи статутові приписи УККА, Комітет ще 28-го серпня ц.р. оголосив у „Свободі", ч. 158 про ті збори, на які з'явилася певна кількість платників. Зборами проводив голова Комітету Об'єднаних Організацій д-р Вол. Савчак й секретарював секретар того комітету адвокат Он. Германюк. Вибір попередила дискусія про діяльність УККА, про відносини УККА до його Відділу в Ню Йорку, про улаштовання маніфестації в Ню Йорку, про збірку Національного Датку й т.п. В дискусії взяли участь почесний голова Комітету Обєднаних Американсько-Українських Організацій адвокат Роман Гуглевич та інж. Мих. Шпонтак, що вказував на створення при УККА Українського Інформаційного Центру як конечну справу в процесі визволення України. Дискутантами також були д-р Ол. Соколишин, Гр. Яримчук, Дідей та інші. Після вичерпання дискусії, на внесок д-ра Ол. Соколишина на делеґата від платників Національного Датку в Ню Йорку одноголосно обрано інж. Михайла Шпонтака, а на заступника д-ра Івана Сеpанта. Після подяки за їхній вибір, голова заподав календарець запланованих імпрез в Ню Йорку, — на 26-го вересня 1976 р. Академію в 50-річчя трагічної смерти Головного Отамана Симона Петлюри в Фешен Інституті з промовою проф. Степаненка, яку присутній підполковник Армії УНР Дмитро Бакум доповнив заподанням програми. В днях 8-10 жовтня ц.р. в Ню Йорку має відбуватися XII-ий Конґрес УККА, а в неділю 17-го жовтня ц.р. має відбутися маніфестаційний похід українців по П'ятій евеню в Ню Йорку, влаштований при співучасті Комітету Об'єднаних Організацій й довколишніх Відділів УККА, Комітетом 200-річчя Америки та 100-річчя поселення Українців в Америці під головуванням адв. д-ра Івана Флиса. Комітет для того ще скликає збори відпоручників довколишніх відділів й Ню Йоркських Організацій на 30-го вересня ц.р. до Українського Народного Дому в Ню Йорку. Ню Йорк має улаштувати Листопадову Академію та спільно з Комітетом 200-річчя й 100-річчя, репрезентаційний Концерт української музики й пісні 21-го листопада ц.р. у Гантер коледжі.

д-р Ол. Соколишин

ГОЛОВНА УПРАВА ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ в АМЕРИЦІ, ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНОГО СОЮЗУ — УНДС в ЗСА і УПРАВА ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ УНРЕСПУБЛІКИ в НЮ ЙОРКУ
з великим жалем і смутком повідомляють Українське Громадянство, і Вояків Армії УНР, що в четвер, 16-го вересня 1976 року, в ранніх годинах в шпиталі в Ню Йорку, після довгої і тяжкої недуги відійшов у Вічність на 84-му році життя

св. п.

АРКАДІЙ ВАЛІЙСЬКИЙ

Генерального Штабу генерал хорунжий Армії УНР, голова Центрального Комітету Вшанування Симона Петлюри в Америці, член Головної Управи УНДС-у і довголітній член Т-ва Прихильників УНРеспубліки в Ню Йорку, видатний громадсько-суспільний і політичний діяч, заслужений старшина Армії УНР з днів Української Національної Революції.

ПОХОРОН Тлінних Останків св. п. Генерала відбудеться у вівторок, 21-го вересня 1976 р. на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж. о 2:30 по пол.

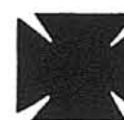
Приятелям Покійного висловлюємо наші сердечні співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів в пам'ять Покійного, просимо складати пожертви на Бібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі.

УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЙ

Членам ОбВУА, кол. Воякам усіх Формацій Українського Війська та всьому Українському Громадянству подаємо болюче сумну вістку, що дня 16-го вересня 1976 р. в Ню Йорку вибув назавжди з комбатантських рядів на 84-му році життя наш Улюблений ГЕНЕРАЛ і Незабутній ПОБРАТИМ

св. п.

АРКАДІЙ ВАЛІЙСЬКИЙ

Ген. Штабу генерал-хорунжий Армії Української Народної Республіки, учасник визвольної війни України на командних постах, б. начальник штабу Української Національної Армії, заступник керівника Ресорту Військових Справ Уряду УНР в екзилі, Лицар Ордена Симона Петлюри, нагороджений Воєнним Хрестом і Пропам'ятною Відзнакою ОбВУА, член-основоположник ОбВУА, кол. кількакратний голова та довголітній заступник голови Нюйоркського Відділу ОбВУА, голова Центрального Комітету Вшанування Пам'яті Симона Петлюри, член УНДС, Об'єднання Прихильників Української Національної Ради та інших організацій й установ, видатний і ревний комбатантський і суспільно-громадський діяч.

ПАНАХИДИ будуть відслужені в неділю, 19-го і в понеділок, 20-го вересня 1976 року, кожного разу о 7-ій годині увечері, в похоронному домі П. Яреми, при 7-ій вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОНИ відбудуться у вівторок, 21-го вересня ц. р. о 12-ій год. дня з того ж похоронного дому до Бавнд Бруку, Н. Дж., де після Богослужби в Церкві-Пам'ятнику Тлінні Останки пок. Генерала будуть зложені на Вічний Спочинок на Українському Православному Цвинтарі св. Андрія.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

До найчисленнішої участи в похоронних обрядах запрошуємо всі Комбатантські, Молодечі й Громадські Організації й установи з прапорами та все Українське Громадянство.

До Бавнд Бруку відіде замовлений автобус в дні похорону, о 12-ій год. дня від похоронного дому П. Яреми.

УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА НЮ ЙОРК

Замість квітів на могилу

бл. п. Романа Купчинського

Активного Борця за Волю України в рядах Українського Леґіону і УГА, Співця Стрілецької Слави, на фонд видання всіх Його пісень зложили:

Дарія і Лев ЛОМИШІ, Данкірк, Н. Й.	$30.00
Ольга, Стефанія і Ганна КОРЕНЕЦЬ, Нюарк	15.00
Евгенія і Роман ГОЛІЯТИ, Рівердейл	10.00
Нестор ПІНКОВСЬКИЙ, Бруклин, Н. Й.	10.00

ВШ. Жертводавцям щиру подяку складає
В-ВО „ЧЕРВОНА КАЛИНА"
P.O. Box 507, Church Street Sta., New York, N.Y. 10008

В пам'ять
бл. п. о. крилошанина ВАСИЛЯ ТАНЧАКА
пароха церкви Р.П.Д.М. в Ню Брансвіку, Н. Дж.
померлого дня 26-го липня 1976 р.,
зложили замість квітів на „Церкву в Потребі":

Родина д-ра В. СТОПКА	$15.00
Родина Волод. ГРОНЯ	10.00
Н. ПРЯДКИ	10.00
Разом	$35.00

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 10-го вересня 1976 р., після довгої недуги серця відійшов у Вічність на 78-му році життя, наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл.п.

ІВАН ПИЛИПОВИЧ ЯКОВЕНКО

Народжений в с. Петрівка, Харківської области в Україні.

ПОХОВАНИЙ на цвинтарі Православної Церкви св. апп. Петра і Павла в м. Ютика, Н. Й.

В глибокому смутку:
дружина — МАРТА
донька — МАРІЯ КОВАЛЕВСЬКА з чоловіком
син — ВОЛОДИМИР з дружиною
внуки — ВОЛОДИМИР з родиною,
ЛЮДМИЛА, ОЛЯ з чоловіком, ЛІЗА
та правнуки — МИХАЙЛО і ТАРАС

В ДРУГУ СУМНУ і БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ у ВІЧНІСТЬ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
МАМЦІ, БАБЦІ, ПРАБАБЦІ і ТЕЩІ

бл. п.

ХРИСТИНИ МРИЦОВОЇ

будуть відправлені

Заупокійні Служби Божі з Панахидами

в БАЛТІМОРІ — в церкві СВ. МИХАЇЛА в СЕРЕДУ, 22-го ВЕРЕСНЯ 1976 р., о год. 8:30 рано;
в КЛІВЛЕНДІ — в церкві СВ. АПП. ПЕТРА і ПАВЛА в НЕДІЛЮ, 26-го ВЕРЕСНЯ 1976 року о год. 12-ій вполудне;
в ТОРОНТІ — в церкві СВ. МИКОЛАЯ.

Про молитви за спокій душі Покійної просять —
ДОНЬКИ і СИН з Родинами

В глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що 9-го вересня 1976 р., несподівано, упокоївся в Бозі на 66-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО КАЧАРАЙ

ПОХОРОН відбувся з української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й., 13-го вересня 1976 р.

Горем прибиті:
дружина — АННА
син — СТЕФАН з дружиною СВЯТОСЛАВОЮ і донечкою АДРІЯНКОЮ
дочка — МАРІЙКА
Брати і Сестри з Родинами в Україні

Повідомляємо Приятелів, Знайомих і все Українське Громадянство, що 26-го серпня 1976 р., по короткій недузі, відійшов у Вічність в Чікаґо, Ілл.

бл. п.

МИКОЛА ДУРБАК

нар. 3-го грудня 1891 р. в с. Товстолух на Тернопільщині.

Покійний працював як учитель в різних місцевостях Західньої України. Був учасником Визвольних Змагань. Проживаючи в Чікаґо самітньо, належав до Гуртка Емеритів при тут. Т-ві „Самопоміч" та був активним членом до останніх днів життя.

Покійний залишив у Польщі стареньку сестру Катерину Кащишин та її сина.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДУ відслужено 1-го і 2-го вересня 1976 р. в похоронному заведенні В. Музики і Сина.

ПОХОРОН відбувся 3-го вересня ц. р. зі Собору свв. Володимира і Ольги, а опісля Спочилого відпроваджено на Вічний Спочинок на цвинтар св. о. Николая в Чікаґо, Ілл.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Похороном зайнявся земляк і приятель Покійника п. Мирослав Сениця.

Засмучені
МИРОСЛАВ СЕНИЦЯ
ГУРТОК ЕМЕРИТІВ при ТОВАРИСТВІ „САМОПОМІЧ" в ЧІКАҐО, ІЛЛ.

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

запрошує Всч. Духовенство, Монаші Чини і все Українське Громадянство Метрополії Ню Йорку й околиці на

БЕНКЕТ

В ПОШАНУ ПЕРВОІЄРАРХА ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

БЛАЖЕННІШОГО

ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

що відбудеться в суботу, 25-го вересня 1976 р., год. 6-та веч.
в готелі „Амерікана", (53 вул. і 7 Аве.) в Ню Йорку, Н. Й.

• Стрій вечірний • • Вступ 30.00 долярів від особи •

ЗГОЛОШУВАТИСЯ:

АРКА, 48 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, тел. 473-3550.
Т-во „Самопоміч", 98 Друга Авеню в Ню Йорку, до радн. д-ра В. Палідвора, тел. 777-1336.
В НЮАРКУ: Д-р Я. Миндюк, (201) ES 4-2377.

Концерт скрипаля Адріяна Бриттана

Не дуже часто маємо нагоду слухати концерт інструментальної музики в українській громаді міста Чікаґо, а тим більше наших молодих музик. Така нагода нам трапилась. В залі Жіночого Клюбу в Овк Парку два молоді і добрі українські мистці, скрипаль Адріян Бриттан та пяніст Тома Гриньків відіграли концерт-речиталь. Концерт був спонзорований хором „Прометей" при парафії свв. Володимира і Ольги.

Програма почалася „Сонатіною" М. Гайворонського. Відразу увагу слухача приковує своїм авторитетним тоном наш соліст. Перша частина „Аллеґро Модерато" починається акордами, як у фортепіяновій, так і у скрипковій партіях, і ціла вона має характер радше технічний. З нею наш скрипаль справився вправно і пливко. Друга частина „Анданте" і третя „Аллеґретто" більш мелодійні з деяким впливом української народної тематики.

Сонату Моцарта в А-дур К.526 соліст інтерпретував вміло та стилево. Цей Твір писаний в дозрілому віці Моцарта у Відні 1787 р. Перша „Мальто Аллеґро" та третя „Престо" направду вимагають доброго технічного вміння, яке наші мистці показали. Друга частина „Анданте" не менше вибаглива з своїми типово моцартівськими декораціями і тонкостями мелодійної лінії. Мушу підкреслити, що тут треба доброго і зрілого пяніста, бо скрипкова і фортепіянова партії рівнорядно важливі. Фортепіяно, можна б сказати, є головною підставою Моцартових скрипкових сонат, а скрипка має часто ролю облігата. Головну тематику наперед відчуваємо у фортепіяновій партії, а скрипка додає декораційні фігурації. Моцарт вимагає однакового мистецького рівня від обох виконавців як у їх музичному світогляді, так і у здібності грати на інструменті. Обидва наші мистці таке зрозуміння і мистецьке виконання показали.

Дві п'єси: оп. 4 „Мрії" та „Експромт" Косенка цікаві своєю формою та лірикою мелодійної лінії, належить до кращих зразків нашого музичного дорібку. З умінням і відчуттям Адріян Бриттан відіграв Косенкові твори, і хвала йому за це, що включає у свої програми наших композиторів.

„Циґана" Равель написав 1924 р. Зразу він написав цей твір на органсподібну причепку до фортепіяна, т. зв. „лютеаль". У такій формі цей твір був уперше виконаний у Лондоні зі солістом Єлли Арнані. Опісля Равель заоркестрував цей акомпаньямент, і сьогодні ця річ знана як скрипкове сольо з оркестрою. Виконання вимагає віртуозности гри на скрипці. Равель взяв мотиви прямо від мадярського простолюддя, стараючись передати традиційні мелодії та їхні тонкості так, як він чув їх від людей. Треба признати солістові, що він чудово і вправно цей твір інтерпретував, поборюючи великі технічні труднощі, яких тут багато. У Бриттана є добра інтонація і гарний витриманий тон. Це виявляє вже спочатку, що наш скрипаль має добрий запас техніки. Контрасти в темпах між поодинокими частинами, відчуття та зрозуміння їхньої музичної думки та структури, вмілість поєднати це в одну музичну думку вказує на зрілість та добру школу соліста.

В особі Томи Гринькова Бриттан знайшов дуже доброго і досвідченого пяніста. Багато є добрих пяністів та мало добрих акомпаньяторів. Чомусь не багато людей мають цю здібність. Цікаво було б почути його на його власному концерті.

Роман Андрушко

НА СОЮЗІВЦІ ВІДКРИТО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

„Мистецтвом є осягнути саме гармонію між мрією і життям" — сказала проф. д-р Лариса Онишкевич у своїй доповіді про „Сучасність ідей творів Лесі Українки. „Її здобула Леся Українка, яка ніколи не йшла на компроміси своїх мрій, яка не пригашувала свого вогню... І тому символові цієї творчости гармонії Великої Поетки сьогодні ми віддаємо видиму пошану", — закінчила свою доповідь д-р Л. Онишкевич, вказуючи на щойно відкритий і посвячений пам'ятник.

Проф. І. Борисова опісля перетяла синьо-жовту стрічку, що нею відмежовано землю, на якій міститься пам'ятник.

Мистецьку частину програми започаткував дитячий хор „Молода Думка", дзвенисті голоси якого були відлунням пошани до Лесі Українки і її вічно горіючого кредо. Дівчатка і хлопчики цього унікального на північно-американському континенті ансамблю, під батутою дириґента Семена Комірного, відспівали п'ять пісень, а квінтет в складі: Ірки Наконечної, Ірки Бортник, Олі Танчук Богданни Нестор і Наталки Замятої відспівали пісню „На світанку"... під акордеоновий акомпаньямент С. Комірного. Хорові на піяно акомпаньювала Оксана Куйбіда.

Полум'яннї слова Л. Українки відтворили в мистецьких рецитаціях п-і Іванна Кононів в українській мові і п-на Наталка Чума в англійській, „Контра Спем Спеpo" якої, в перекладі на англійську мову К. Андрусишина і В. Кірконнелла, зробило особливо помітне враження на гостей з другої і третьої ґенерацій народжених в Америці українців, що прибули сюди, як і інші, спеціяльно винайманими автобусами з близьких і дальших околиць.

Трьома піснями до слів Л. Українки окрасили програму сім дівчат Школи Українознавства ім. Т. Шевченка в Ляшіні, Квебек, під проводом їхньої учительки і головної радної УНСоюзу Теклі Мороз. Дівочому ансамблеві, в складі Мирослави Кира, Галини Мороз, Надії Новоставської, Христі Палінської, Віри Турко, Ірини Ферко і Анни Чурми, супроводив на ґітарі Андрій Гарасимович, член квартету „Рушничок".

Д-р Лариса Онишкевич промовляє

Короткі привіти зложили від УККА мґр Іван Винник і від Об'єднання українських письменників „Слово" в Канаді його голова Юрій Стефаник, син письменника Василя Стефаника. Цвіти у підніжжя пам'ятника від місцевого 89-го Відділу СУА, патроном якого є Леся Українка, зложили п-і Софія Борусевич, Олімпія Васьків і Лідія Яцків.

П-і Гарас опісля представила всіх присутніх членів Головного Уряду УНСоюзу, серед яких, крім уже вичислених були: головний організатор Степан Гавриш і головні контролери мґр Іван Геврик, мґр І. Винник і д-р Іван Скальчук. Вона рівнож відмітила присутність почесних членів Гол. Уряду Р. Слободяна, інж. С. Куропася і д-ра Я. Падоха. В дальшому п-і Гарас зачитала привіти від багатьох центральних організацій, представники деяких були присутні на оселі. Світовий Комітет для відзначення 100-річчя народин Л. Українки, Крайовий Комітет для відзначення 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення в Америці, НТШ, УВАН, УЛТПА, ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ, ОДВУ, Укр. Золотий Хрест Крайова Лпастова Старшина, СУМА, СУСТА, УНО в Канаді, Український Музей-Архів в Клівленді, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Український Національно-Державний Союз в ЗСА, Т-во бувших Вояків УПА, Союз Ветеранів Українського Резистансу, Українське Вільне Козацтво, „Самопоміч", Український Робітничий Союз, Т-во Українських Бібліотекарів Америки, Фундація УВУ, Карпатський Союз, Братство „Броди-Лев", Б-во бувших Вояків Першої Дивізії УНА.

В заключному слові Й. Лисогір подякував Жіночій Комісії, проф. Борисовій, духовним отцям, виконавцям програми і всім гостям за участь в церемонії відкриття пам'ятника Лесі Українки, з жалем відмічуючи відсутність скульптора М. Черешньовського, який через захворіння не міг прибути на це торжество.

Ще довго після цього як пролунали звуки „Ще не вмерла" на закінчення програми, гості, особливо молодь, облягали проф. Борисову, прохаючи її автографу на спеціяльній пам'ятковій книжці, а опісля шикувались коло пам'ятника індивідуально і групами для пам'яткових знімок.

АНЕТКУ ХАРУК ОБРАНО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ли в Пукіпсі, Н.И. і є на листі „анор сосаєті" цієї школи. Завдяки її успіхам, Ліду Ленець вже прийнято на перший рік Маріст коледжу в цьому ж місті. Вона активна в Пласті, в КЛК, українській танцювальній групі, грає відбиванку і „виростала, таки тут на тенісових кортах Союзівки". Українську культуру вважає за щось „особливо окремішнє, — за культуру, що їй подібну важко знайти в іншій етнічній групі. Вона захоплена українським мистецтвом і танцями. Ліда Ленець одержала нагороду за надзвичайні успіхи в науці мов. Вона — учителька в Школі Українознавства в Пукіпсі.

Вони всі три — стрункі, зростом — рівно 5.5 фітів височини. І всі три погоджувались у тому, що деякі батьки замало спонукують своїх дітей, „щоб вони йшли в український світ, щоб його вивчали й любили". Дівчата також живо поміж собою дискутували на тему дисидентів в Україні. В них існують сумніви, щодо демонстрацій, бо завважують, що цим шляхом далеко зайти не можна. Вони також висловили бажання, щоб в пресі чи громадах, окрім Валентина Мороза згадувано більше про „тисячі інших, що безповинно караються у совєтських концтаборах". Щодо „жіночого руху за визволення жінки", в них певні застереження — сприймають тільки це, що вважають за добре. А Марта Бояр ще й з усмішкою додала: „Що не кажіть, а я таки люблю, коли передо мною хлопець відкриває двері"? І вони теж вважають, що боротьба з наркоманством — заслабо зорганізована, і що від найменшої дитини треба і школі, і батькам розповідати про цю загрозу. Союзівка — це для них місце, де вони зустрічаються з іншими молодими українцями — і вони не тільки з Америки та Канади, але з Італії, Австрії, Австралії та Бразилії, а з різних закутків світу. Союзівка — товарисько-розваговий центр, на їх думку, зокрема потрібний для тих, які живуть у невеличкому українському скупченні. „Було б зле без Союзівки" — всі три одноголосно вирішили.

Пані Квітка Стецюк, яка вже 22 роки займається підготовою вибору „Міс Союзівки" — вручила новообраним шарфи з відповідними написами, рожі — „Міс Союзівці", а гвоздики двом дружкам. Сотні людей оваційно вітали кожну зокрема кралю. Почався традиційний вальс і головний предсідник УНСоюзу Йосиф Лисогір — „впровадив" новообрану „Міс Союзівку" в її однорічну каденцію; за ними пішла в танець перша дружка Марта Бояр з управителем Володимиром Квасом, друга — Ліда Ленець з головним організатором Степаном Гавришем, а минулорічна „Міс Союзівка" Уліта Ольшанівська танцювала з маестром Володимиром Гентішем. Після знімок і виграші картин, що їх подарували українські мистці, та мистецьких експонатів „повним ходом рушила" забава, справді під зоряним небом Союзівки. До танців приґравала оркестра „Рушничок" з Канади.

Виступи українських артистів Америки та Канади

Вибір „Міс Союзівки" й пов'язаний з цим церемоніял попередила цього ж вечора о год. 8:30 двочастинна мистецька програма. Її виконавці — це Уліта Ольшанівська, студентка музичного коледжу Джуліярд, що на фортепіяні виконала Ноктюрн Шопена; кольоратурне сопрано Анна Чорнодольська, славна співачка з Канади, яка одержала незвичайно похвальні рецензії в американських і канадських газетах, відспівала низку пісень українських композиторів — Лисенка, Кирейчика, Степового, Кропивницького, Заремби, Кос-Анатольського і Китастого при фортепіяновому акомпаньяменті відомого пяніста — знаменитого акомпаньятора Томи Гринькова, який пізніше виконав на фортепіяні сольо два етюди Косенка. Захоплена виконнянням пісень, публіка невгаваючими оплесками спонукала артистів до наддатків. Пані Анна Фараонів піднесла Анні Чорнодольській китицю рож.

Поміж точками програми, конферансьє якої був маестро Володимир Гентіш, він представив приявним і привітав визначних гостей на залі: сестру Лесі Українки — Ізидору Косач-Борисову, о. декана Богдана Волошина, о. Івана Мака, головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора з його дружиною Марією, головного організатора УНСоюзу Степана Гавриша, заступницю головного предсідника УНСоюзу Марію Душник і її чоловіка д-ра Володимира Душника, головних радних — д-р Анну Чопик, Анну Гарас і Теклю Мороз з Канади, головних контролерів — мґра Івана Винника, мґра Івана Геврика і д-ра Івана Скальчука, сеньйорів УНСоюзу, які в той час на Союзівці відбували з'їзд, зокрема членів і піонерів головного Уряду УНС Романа Свободяна і Степана Куропася, секретарів УНСоюзу, викликаючи на сцену пані Квітку Стецюк, а теж вітаючи пяністку Любу Жук і архітекта Радослава Жука з Канади і управителя Союзівки Володимира Кваса. Запрошуючи гостей на забаву на плятформі Союзівки, Володимир Гентіш пригадав програму наступного дня — вікриття пам'ятника Лесі Українки.

Протягом цих двох днів, в суботу і неділю 18-го і 19-го вересня, на тенісових кортах Союзівки відбувався тенісовий турнір, який вже восьмий рік підряд влаштовують Зенон Снилик і Юрій Савчак.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 10.

Н. Н., Вест Айслип	$ 15.00	Л. Якобчук, Юніон	5.00
Б. Волошинович, Ст. Пітерсрбурґ	10.00	М. Боднар, Торонто	3.00
І. В. Гулей, Бруклин	10.00	І. Війтик, Моррісвілл	3.00
В. Яровенко, Плейнфілд	10.00	М. Головчук, Картерет	3.00
Д-р І. Андрусяк, Детройт	5.00	П. Гуменюк, Голливуд	3.00
С. Боднарчук, Ню Йорк	5.00	Д. Лучковський, Лорейн	3.00
В. Бриґідир, Монтреаль	5.00	Н. Малкович, Детройт	3.00
С. Василишин, Велленд	5.00	М. Микитишин, Іст Пачокве	3.00
М. Верблянний, Линден	5.00	П. Одарченко, Такома Парк	3.00
Й. Волчастий, Філядельфія	5.00	А. Серкез, Ірвінґтон	3.00
І. Вороняк, Аллентавн	5.00	Д. Хухра, Керґонксон	3.00
М. Гарасовська, Вашінґтон	5.00	П. Филипів, Детройт	3.00
О. Граб, Форт Ландердейл	5.00	Я. Флюнт, Вінніпеґ	3.00
Я. Гречка, Філядельфія	5.00	А. Герасименко, Лос Анджелес	2.00
Д. Ґалонзка, Рósліндейл	5.00	Л. Гавур, Торонто	2.00
М. Ґаляновський, Кліфтон	5.00	С. Герловський, Філядельфія	2.00
М. Держко, Пасадіна	5.00	А. Данковська, Філядельфія	2.00
Д-р Р. Дзюбик, Чікаґо	5.00	А. Долинський, Ірвінґтон	2.00
М. Довгенко, Лос Анджелес	5.00	О. Житинський, Фінікс	2.00
В. Домашовець, Нюарк	5.00	А. Зданкевич, Детройт	2.00
І. Журак, Вудгейвен	5.00	М. Княжинська, Філядельфія	2.00
о. І. Зазворський, Аллентавн	5.00	І. Коваль, Бріджтон	2.00
Д-р М. Л. Зарицький, Бруклин	5.00	П. Кондрат, Челтенгелм	2.00
М. Зень, Гартфорд	5.00	П. Коровіц, МекКіс Ракс	2.00
Й. Касюхнич, Ст. Кетринс	5.00	Д. Лазор, Торонто	2.00
П. Кісіль, Бруклин	5.00	І. Локоть, Ветерсфілд	2.00
І. Кровіцький, Дірборн	5.00	Т. Лопадчак, Асторія	2.00
О. Любецький, Глендейл	5.00	З. Масловська, Берн	2.00
М. Мазуркі, Бурбенк	5.00	В. Матійчин, Іст Сиракюз	2.00
С. Медвідська, Торонто	5.00	В. Михайлів, Честер	2.00
В. Мельник, Торонто	5.00	В. Роспутько, Філядельфія	2.00
Л. Мельник, Елмгурст	5.00	Я. Рубльовський, Бруклин	2.00
В. Модрако, Пойнт Лукавт	5.00	М. Садовський, Ст. Луіс	2.00
А. Моцьо, Чікаґо	5.00	О. Сарахман, Честер	2.00
В. Овчарук, Чікаґо	5.00	А. Соловій, Бріджпорт	2.00
Б. Онуфрійчук, Ріґо Парк	5.00	І. Стефанишин, Бруклин	2.00
М. Періг, Віндсор	5.00	М .Войко, Ірвінґтон	1.00
Й. Пстоловський, Дірборн	5.00	Т. Борис, Йонкерс	1.00
Д-р Є. Н. Прус, Ґленвю	5.00	А. Вовк, Торонто	1.00
П. Пуцак, Н. Тонаванда	5.00	М. Дембіцький, Стемфорд	1.00
А. Рижий, Блумфілд	5.00	М. Каплистий, Філядельфія	1.00
А. Скоп, Ля Меса	5.00	С. Кода, Стемфорд	1.00
Б. О. Струмінський, Сомервілл	5.00	В. Колос, Лондон	1.00
М. Федірко, Детройт	5.00	П. Крамар, Ветерсфілд	1.00
І. Хохлач, Ля Саль	5.00	П. Новак, Чікаґо	1.00
Р. Цмайло, Шерріл	5.00	П. Подубинський, Стретфорд	1.00
Я. Чернявський, Скокі	5.00	М. Попович, Таунтон	1.00
Т. Школяр, Ірвінґтон	5.00	В. Терещук, Нюарк	1.00
В. Шологон, Торонто	5.00	Я. Турко, Торонто	1.00
С. Щепловський, Лорейн	5.00	П. Швець, Елкгарт	1.00